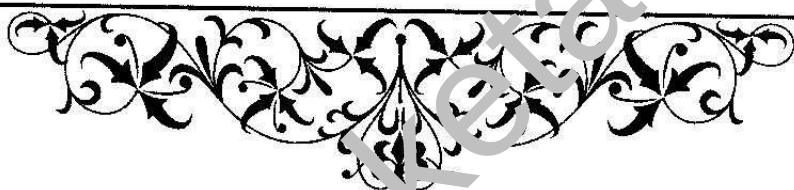

درسنامه حقوق مدنی

شامل خلاصه ای از مباحث دسته بندی شده مدنی ۱ تا ۸

ویژه آزمون های قضائی، کارشناسی ارشد، وکالت، قضاوت و سردفتری

محمود قلعه نوی

مدرس دانشگاه

وکیل پایه یک دادگستری

انتشارات فکرسازان

سرشناسه	: قلمه نوی، محمود، ۱۳۵۶ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: درسنامه حقوق مدنی: شامل خلاصه‌ای از مباحث دسته‌بندی مدنی ۱ تا ۸ ویژه آزمونهای دکتری، کارشناسی ارشد، وکالت، قضاوت/محمود قلمه نوی.
مشخصات نشر	: تهران: فکرسازان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۴۱۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۰-۶۸-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: س.ا.نامه: ص. ۴۱۲.
موضوع	: حق، مدنی -- ایران -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Civil rights -- Iran -- Study and teachir (Fکرسازان)
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۰۴ ۰۰۰/۷ KM۷
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۳۴۲۱۴

❖ انتشارات فکرسازان ❖

📖 درسنامه حقوق مدنی 📖

✍ مؤلف: محمود قلمه نوی

تعداد صفحه: ۴۱۴

قطع: وزیری

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۰-۶۸-۶

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

آدرس انتشارات: تهران، خ انقلاب، خ وحید نظری، قبل از تقاطع فخر رازی،

ک قدیری پ ۲۲ واحد ۴. تلفن: ۶۶۴۸۹۲۹۶-۶۶۹۶۰۷۶۰

فروش آنلاین: www.fekrsazan.ir

فهرست مطالب

۲۱	 مقدمه
۲۳	 حقوق مدنی ۱
۲۵	 شخص
۲۵	 دارایی
۲۶	 حقوق شخصیت
۲۶	 اهلیت
۳۱	 اقامتگاه
۳۴	 محجورین
۳۴	 حجر حمایتی و حجر سؤظنی
۳۵	 حجر عام و حجر خاص
۳۶	 صفار
۳۶	 غیر رشید
۳۷	 مجانین
۳۹	 قیم
۳۹	 قیمومت
۴۲	 ولی قهری
۴۳	 غایب مفقود الاثر
۴۷	 حقوق مدنی ۲

۴۹.....	حق
۴۹.....	حق مالی
۴۹.....	حق غیر مالی
۵۰.....	حق عینی
۵۱.....	حق دینی
۵۲.....	مقایسه حق عینی با حق دینی :
۵۳.....	اموال
۵۴.....	تقسیم مال به منقول و غیر منقول
۵۴.....	مال منقول
۵۴.....	مال غیر منقول
۵۵.....	غیر منقول ذاتی
۵۵.....	غیر منقول به واسطه عمل انسان
۵۵.....	غیر منقول تبعی
۵۶.....	غیر منقول حکمی
۵۶.....	أجرت المسمى
۵۷.....	أجرت المثل
۵۷.....	تقسیم مال به مثلی و قیمی
۵۷.....	مال قیمی
۵۷.....	مال مثلی
۵۸.....	تقسیم مال به عین و منفعت
۵۸.....	عین
۵۹.....	منفعت
۶۰.....	تقسیم مال به مصرف شدنی و مصرف نشدنی
۶۰.....	مال مصرف شدنی
۶۰.....	مال مصرف نشدنی

تقسیم مال به مالی که مالک دارد و مالی که مالک ندارد.....	۶۱
مال مجهول المالك.....	۶۱
اموال و مشترکات عمومی.....	۶۱
مباحات.....	۶۲
ارتباط اموال با اشخاص.....	۶۲
مالکیت.....	۶۲
اماره تصرف.....	۶۳
اصل تسلیم.....	۶۵
قاعده لاضرر.....	۶۵
حق انتفاع.....	۶۸
اقسام حق انتفاع.....	۶۹
عُمری.....	۶۹
رقبی.....	۷۰
سکنی.....	۷۰
حبس مطلق.....	۷۰
ایجاد حق انتفاع.....	۷۱
زوال حق انتفاع.....	۷۲
وقف.....	۷۴
وقف عام و خاص.....	۷۵
تعیین متولی.....	۷۶
تعیین ناظر.....	۷۷
فروش مال موقوفه.....	۷۸
موقوفات مجهول المصروف و موقوفات متعذر المصروف.....	۷۸
حق ارتفاق.....	۸۳
حقوق مدنی ۳.....	۸۷

۸۹.....	اعمال حقوقی
۸۹.....	وقایع حقوقی
۹۰.....	عقد
۹۱.....	تقسیم بندی عقود
۹۱.....	الف - تقسیم بندی عقد به لازم و جایز
۹۱.....	عقد لازم
۹۲.....	عقد جایز
۹۳.....	ب - تقسیم عقد به رضایی و غیر رضایی
۹۳.....	عقد رضایی
۹۳.....	عقد غیر رضایی
۹۳.....	عقد تشریفاتی
۹۴.....	عقد عینی
۹۵.....	ج - تقسیم عقد به تملیکی و عهدی و اذنی
۹۵.....	عقد تملیکی
۹۶.....	عقد عهدی
۹۶.....	عقد اذنی
۹۷.....	د - تقسیم عقد به معلق و منجز
۹۷.....	عقد منجز
۹۷.....	عقد معلق
۹۹.....	ه - تقسیم عقد به معوض و غیر معوض
۱۰۰.....	عقد معوض
۱۰۰.....	عقود غیر معوض مانند
۱۰۱.....	و - تقسیم عقد به مسامحه ای و مغایبه ای
۱۰۲.....	اصول راجع به عقود و قرار دادها
۱۰۲.....	۱. اصل آزادی قراردادی

۱۰۳	۲. اصل رضایی بودن قرار داد ها
۱۰۳	۳. اصل لزوم قراردادهای
۱۰۵	۴. اصل نسبی بودن قراردادهای
۱۰۶	شرایط اساسی صحت معامله
۱۰۷	عقد باطل
۱۰۷	عقد صحیح
۱۰۷	عقد غیر نافذ
۱۰۸	قصد و رضا
۱۰۸	ایجاب
۱۱۰	قبول
۱۱۱	زوال ایجاب
۱۱۲	لزوم اعلام اراده برای انعقاد عقد
۱۱۲	اراده ظاهری و اراده باطنی
۱۱۳	اشتباه در عقد
۱۱۳	الف - مواردی که اشتباه باعث بطلان عقد است
۱۱۷	ب - مواردی که اشتباه برای کسی که دچار اشتباه شده حق فسخ ایجاد می کند
۱۱۹	ج - مواردی که اشتباه هیچ تأثیری بر عقد ندارد و حق فسخ هم ایجاد نمی کند
۱۲۰	اکراه
۱۲۱	تفاوت اکراه با اضطرار
۱۲۴	اهلیت
۱۲۷	مورد معامله
۱۳۱	جهت معامله
۱۳۲	اثر معاملات
۱۳۵	شروط ضمن عقد
۱۳۵	شروط باطل ضمن عقد

الف - شروطی که خودشان باطلند اما باعث بطلان عقد نمی شوند	۱۳۵
ب- شروط باطلی که هم خود باطلند هم باعث بطلان عقد می شوند	۱۳۶
۱. شرط خلاف مقتضای (ذات) عقد	۱۳۶
۲. شرط مجهولی که جهل به آن موجب جهل به عوضین شود	۱۳۷
۳. شرط نامشروعی که باعث نامشروع شدن جهت معامله شود	۱۳۸
شروط ضمن عقد صحیح	۱۳۸
شرط صفت	۱۳۸
شرط نتیجه	۱۴۱
شرط فعل	۱۴۲
وجه التزام	۱۴۸
شرط تحدید مسئولیت	۱۴۸
شرط عدم مسئولیت	۱۴۹
شرط ضمنی و شرط بنائی	۱۵۰
معاملات فضولی	۱۵۲
تعهد به نفع ثالث	۱۵۷
تعهد به فعل ثالث	۱۵۹
معامله با خود	۱۵۹
سقوط تعهدات	۱۶۰
وفای به عهد	۱۶۰
تعهد طبیعی	۱۶۲
اقاله	۱۶۵
ابراء	۱۶۸
تبدیل تعهد	۱۶۹
تهاتر	۱۷۱
مالکیت ما فی الذمه	۱۷۳

۱۷۵	ایقاع
۱۷۹	حقوق مدنی ۴
۱۸۱	مسئولیت مدنی
۱۸۱	مسئولیت قراردادی
۱۸۱	مسئولیت خارج از قرارداد
۱۸۲	معیار تشخیص مسئولیت قراردادی از مسئولیت غیر قراردادی
۱۸۲	ایقاع ناروا
۱۸۴	اداره مال غیر
۱۸۶	غصب
۱۸۷	مسئولیت غاصب
۱۸۸	ترتیب (تعاقب) ایادی در غصب
۱۸۹	مسئولیت غاصبان در خصوص رد عین
۱۹۰	مسئولیت غاصبان در صورت تلف مال
۱۹۲	مسئولیت غاصبین نسبت به منافع
	مسئولیت غاصبین وقتی که در ترتیب ایادی مال غصب شده به صورت ناقص یا معیوب به دست
۱۹۳	آنان برسند
۱۹۴	نکات راجع به غصب
۱۹۵	اتلاف و تسیب
۱۹۵	اتلاف
۱۹۶	تسیب
۱۹۸	تفاوت های اتلاف با تسیب
۱۹۸	استیفاء
۱۹۸	استیفاء از عمل غیر
۲۰۰	استیفاء از مال غیر
۲۰۱	مبانی مسئولیت

۲۰۱	نظریه تقصیر
۲۰۱	نظریه ایجاد خطر (مسئولیت بدون تقصیر)
۲۰۳	حقوق مدنی ۵
۲۰۵	تعریف نکاح
۲۰۶	اقسام نکاح
۲۰۶	تفاوت های نکاح دائم با نکاح منقطع
۲۰۸	شباهت های بین نکاح دائم و نکاح موقت (منقطع، متعه)
۲۰۸	اشتباه در نکاح
۲۰۸	اشتباه در هویت جسد
۲۰۸	اشتباه در اوصاف طرفین عده
۲۰۹	تعلیق در نکاح
۲۰۹	ثبت نکاح
۲۱۰	موانع نکاح
۲۱۴	اقسام عده
۲۱۴	عده وفات
۲۱۵	عده طلاق
۲۱۵	زنانی که عده طلاق ندارند
۲۱۵	عده ی زن آبستن
۲۱۶	عده در ازدواج موقت
۲۱۶	آثار ازدواج
۲۱۶	روابط غیر مالی (شخصی) زوجین
۲۱۸	تمکین خاص
۲۱۸	تمکین عام
۲۱۸	روابط مالی زوجین
۲۱۸	استقلال مالی زن

۲۱۹	مقایسه نفقه زن با نفقه اقارب
۲۲۱	مهر
۲۲۳	تعیین میزان مهریه به نرخ روز
۲۲۴	عیب یا تلف مهر
۲۲۵	حق حبس
۲۲۶	عدم ذکر مهر در عقد نکاح
۲۲۶	مهر المثل
۲۲۷	مواردی که زن مستحق مهر المثل است
۲۲۷	تفویض مهر
۲۲۸	اثر فسخ نکاح در مهریه
۲۲۸	نکات راجع به مهر
۲۳۲	انحلال نکاح
۲۳۲	تفاوت های فسخ نکاح و طلاق
۲۳۳	عیوبی که موجب فسخ نکاح می شود
۲۳۵	تدلیس در نکاح
۲۳۶	طلاق
۲۳۶	اقسام طلاق
۲۳۷	طلاق رجعی
۲۳۷	چند نکته در خصوص طلاق
۲۴۳	حقوق مدنی ۶
۲۴۵	عقد بیع
۲۴۵	اوصاف عقد بیع
۲۴۸	تفاوت عقد بیع با معاوضه
۲۴۹	شرایط صحت بیع
۲۵۰	شرایط مورد معامله در عقد بیع

۲۵۳	آثار عقد بیع
۲۵۶	حق حبس
۲۵۹	ضمان معاوضی
۲۶۱	ضمان درک
۲۶۲	قولنامه
۲۶۲	معاوضات
۲۶۳	یارانه
۲۶۳	خیار
۲۶۵	دسته بندی خیارها
۲۶۶	خیار مجلس
۲۶۶	خیار حیوان
۲۶۷	خیار شرط (شرط خیار)
۲۶۸	شرط انفساخ (شرط فاسخ)
۲۶۸	تفاوت های خیار شرط با شرط فاسخ
۲۶۹	خیار تأخیر ثمن
۲۷۰	خیار رؤیت و تخلف وصف
۲۷۱	خیار غبن
۲۷۲	خیار عیب
۲۷۵	تبری از عیوب
۲۷۵	خیار تدلیس
۲۷۷	خیار تبعض صفقه
۲۷۷	خیار تخلف شرط یا تخلف از شرط
۲۷۸	خیار تقلیس
۲۷۸	خیار تعذر تسلیم
۲۷۸	عقد معاوضه

اجاره	۲۷۹
اوصاف عقد اجاره	۲۸۱
اجاره کلی	۲۸۱
برخی از مواردی که قانون حق فسخ اجاره را برای طرفین عقد پیش بینی کرده است	۲۸۴
خیار عیب	۲۸۴
مزاحمت شخص ثالث برای مستأجر قبل از قبض مورد اجاره	۲۸۵
تعدی و تضییع مستأجر	۲۸۶
تلف بعض مین مستأجره (خیار تبعض صفقه)	۲۸۶
خیار تعذر تسلیم	۲۸۶
استفاده مستأجر از عین مستأجره در مواردی به غیر از آنچه که در اجاره ذکر شده است	۲۸۶
خیار تخلف از شرط	۲۸۶
چند نکته در خصوص عقد اجاره	۲۸۹
حقوق مدنی ۷	۲۹۳
عقد مزارعه	۲۹۵
چند نکته در خصوص عقد مزارعه	۲۹۵
عقد مساقات	۲۹۷
عقد مضاربه	۲۹۸
چند نکته در خصوص عقد مضاربه	۲۹۹
انحلال مضاربه	۳۰۱
جعاله	۳۰۱
جعاله خاص	۳۰۲
جعاله عام	۳۰۲
تفاوت جعاله با اجاره اشخاص	۳۰۳
چند نکته در خصوص جعاله	۳۰۳
شرکت	۳۰۵

۳۰۵	شرکت اختیاری
۳۰۶	شرکت قهری
۳۰۷	تقسیم اموال در شرکت
۳۰۸	چند نکته در خصوص عقد شرکت
۳۱۰	عقد ودیعه
۳۱۰	ید امانی
۳۱۰	ید فاعلی
۳۱۰	امانت
۳۱۱	امانت مالکانه یا قرائی
۳۱۱	امانت قانونی یا سرعه
۳۱۱	امین
۳۱۲	تعریف عقد ودیعه
۳۱۳	چند نکته در خصوص عقد ودیعه
۳۱۴	عقد عاریه
۳۱۵	مقایسه عاریه با بعضی از عقود
۳۱۵	مقایسه عاریه با اجاره
۳۱۵	مقایسه عاریه با عقود موجد حق انتفاع
۳۱۵	مقایسه قرض با عاریه
۳۱۶	مقایسه عاریه با اباحه انتفاع
۳۱۶	چند نکته در خصوص عقد عاریه
۳۱۸	عقد قرض
۳۱۹	عقد وکالت
۳۲۰	وکالت ظاهری
۳۲۲	حق توکیل
۳۲۴	چند نکته در خصوص عقد وکالت

۳۲۶	 عقد ضمان
۳۲۷	 اوصاف و ویژگی های عقد ضمان
۳۳۱	 ضمان نقل ذمه به ذمه
۳۳۱	 ضمان ضم ذمه به ذمه یا ضمان وثیقه ای یا تضامنی
۳۳۲	 ضمان عهده
۳۳۳	 در خصوص رابطه بین ضامن و مضمون عنه
۳۳۳	 چند نکته در خصوص عقد ضمان
۳۳۵	 عقد حواله
۳۳۵	 اوصاف و ویژگی های عقد حواله
۳۳۷	 حواله کامل و حواله بر قسم
۳۳۷	 مقایسه حواله با ضمان
۳۳۷	 شباهت های حواله با ضمان
۳۳۷	 تفاوت های حواله با ضمان
۳۳۸	 چند نکته در خصوص عقد حواله
۳۳۹	 عقد کفالت
۳۳۹	 اوصاف عقد کفالت
۳۳۹	 تفاوت کفالت با ضمان
۳۴۰	 کفالت حکمی یا قهری
۳۴۰	 چند نکته در خصوص عقد کفالت
۳۴۱	 عقد صلح
۳۴۱	 اوصاف عقد صلح
۳۴۲	 صلح محاباتی
۳۴۲	 چند نکته در خصوص عقد صلح
۳۴۳	 عقد رهن
۳۴۴	 اوصاف عقد رهن

۳۴۶ چند نکته در خصوص عقد رهن

۳۴۷ عقد هبه

۳۴۷ اوصاف عقد هبه

۳۴۹ چند نکته در خصوص عقد هبه

۳۵۳ حقوق مدنی ۸

۳۵۵ حق شفعه

۳۵۵ اوصاف حق شفعه

۳۵۵ دلایلی که مؤید مالی بودن حق شفعه است

۳۵۶ دلایلی که عی بودن حق شفعه را تأیید می کند

۳۵۶ شرایط لازم برای ایجاد حق شفعه

۳۵۷ اخذ به شفعه

۳۵۹ دعوای اخذ به شفعه

۳۵۹ وصیت

۳۵۹ وصیت تملیکی

۳۶۰ ماهیت حقوقی وصیت تملیکی

۳۶۱ وصیت عهدی (وصایت)

۳۶۱ ماهیت حقوقی وصیت عهدی

۳۶۲ اوصاف ذاتی و مهم وصیت

۳۶۲ وصیت نامه

۳۶۳ انواع وصیتنامه

۳۶۳ وصیت نامه رسمی

۳۶۳ وصیتنامه خودنوشت

۳۶۳ وصیت نامه سری

۳۶۳ نکات راجع به وصیت

۳۶۶ ارث

۳۶۶	تحقق ارث.....
۳۶۶	موجبات ارث.....
۳۶۸	فرض.....
۳۶۹	حجب.....
۳۷۰	حجب حرمانی.....
۳۷۰	حجب نقه‌انی.....
۳۷۰	قواعد جمع ارث.....
۳۷۷	موانع ارث.....
۳۷۹	سخن آخر.....
۳۸۱	ضمائم.....
۳۸۱	قانون حمایت از خانواده.....
۳۹۹	قانون روابط موجر و مستاجر مصوب ۱۳۶۶.....
۴۰۲	قانون پیش فروش ساختمان.....
۴۰۹	قانون مسئولیت مدنی.....
۴۱۳	منابع و ماخذ.....

مقدمه

مجموعه پیش رو، جزوه درسی نگارنده در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی می باشد که طی چند سال گذشته تدریس شده و در حال حاضر به صورت منظم تدوین و گردآوری شده است.

مطالب این کتاب بر گرفته از سرفصل ها و مباحث کتاب های مرجع بوده که سعی شده به شیوه ای روان، نکته ای، منظم، خلاصه، فشرده و دسته بندی شده ارائه شود. در مواردی مباحث درسی این کتاب، همراه با مثال هایی بیان شده اند که نویسنده این مثال ها را برای فهم راحت تر و درک آسان تر مطالب ذکر کرده است.

ضمن ادای احترام به مقام شامخ اساتید بزرگ حقوق مدنی همچون مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان، دکتر سید حسین صفایی، دکتر مهدی شهیدی، دکتر محمد جعفر جعفری لنگرودی و سایر کسانی که در زمینه حقوق مدنی تألیفات ارزشمندی داشته اند بیان می دارد؛ در این کتاب نظرات اساتید بزرگ حقوق از منابع معتبر گردآوری شده تا اهم مباحث به صورت خلاصه در دسترس دانشجویان و مخاطبان گرامی قرار گیرد.

در این راستا سعی نگارنده بر این بوده است تا در حد امکان رعایت امانت داری شده و برداشت ها و نکته های اقتباس شده از کتاب های اساتید همراه با ذکر مرجع و منبع باشد.

همچنین در نگارش این کتاب سعی بر این شده است تا مطالب و اصطلاحات حقوقی به زبانی ساده و قابل فهم بیان شود تا درک و یادگیری آنها برای مخاطبان به سادگی امکان پذیر باشد. امید است این کتاب در فراگیری حقوق مدنی برای دانشجویان و دانش پژوهان گرامی مفید بوده و زمینه ساز موفقیت آنان باشد.

محمود قلعه نوی

اردیبهشت ماه ۱۳۹۷

www.ketab.ir